

خوانى موقەدەس

سروشەت عومەر مەعرف

تەنھا تاوانىك دوعا كوردىتى ئەو بو رازى نەبوو لەدەورى خوانى موقەدەس كۆبىتەو سزاكەشى ئەو بوو كوردىانە خوانىكى چەور بۇ بانگەشە كەرانى خوانى موقەدەس يەككى رانى بەر كەوت يەككى سنگ و مەمكى يەككى دەسكەنەى قزى يەككى دەمى نا بەخوینەكەيەو تا چۆرى برى ئەم پاكيزە ناويان نابوو دوعا بەلام ھەر خۇيان دوعايان پارچە پارچە كرد.دوعايان كوشت دوعايا رووتو قوت كردهو بەلام نەيان تۈانى حەيىيى بەرن بەلگو رووى درندەى خۇيان بەتەواوى دەرخت وەرن ئەى رۆشنىبران رىكخراو نازدى خوازەكان مامۇستايان گەنجان ولاوان بائىمەش ئىتر كاتى ئەو ھاتو حەيىي ناوى دوعا بەرىن تا ھىچ نەبىت ئەم نەزىفە كەمىك رابگرىن دوعا خانم نەبەويستى خۇى ھاتە دنياو نەبە ويستى خۇى ژيانى بەجېھىشت گەر بىزانىايە كلتورىكى دل رەقى لەخۇبايى بى شەرم بەو دەرەدى دەبات ھەرگىز رازى نەدەبووئىتە ژيانەو لەياسايى جەنگەلستاندا دوعا قوربانىو بەدەستى قوربانىەكانى كوژرا لە دارستاندا ھەموى قوربانى ئەو ھى دىكەيە بەختيار عەلى راست دەكات دەلئىت كورد قۇناغى بەر بەرى بەجى نەھىشتو. واتە ئىمە مرؤقى سەرەتايىن. لەگەل ئەو ھى پىمان ناخۇشە كەسانى دى پىمان بلىت ئىو حەيوانن ئىو سەگن وەكو لەم داويدا نوسەرىك گوتبوى لە ھەموو لايەكەو دەنگ بەرز بۆو لە رۆشنىبرو مامۇستاو قوتابىو مەلاو شىخ و رىكخراوى حىزبىو ناحىزى كوردىانە ھەلا چۆن كابرايەك بە ئىمە دەلئىت سەگ با ئەم كارەساتەش بەسەرماندا تىپەر نەبىت.چەندىن كۆر وسىمىنارى لەسەر بكرىت ئەو ھى لەسەر ئەم تاوانەى دوعا خانم ھەل نەداتى بەشدارە لەم تاوانەدا. چونكە ھەزاران دوعايى دىكە بە رىوھىە تا بەو دەرەدى دوعا بىرىت ھەر لەوشوئىنە(بەعشىقە) بەر لەماوھىەك كارەساتىكى دى رويدا مالى پارىزەرانى دىن نىرى واتە پارىزەرانى شەرف و پارىزەرانى ناوگەلى مئىنە سووتىنراوكان. تەنھا لەبەر ئەو ھى پركىشى كراو كورىكى يەزىدى كچىكى موسلمانى خۇش ويستو. لەبەرەمبەر ئەو ھى كارەساتىكى گەورە قەوما مالى مىر ى ئىزدى گوللە باران كرا يەلام ئەم جارەيان بە پىچەوانەو كچىكى ئىزدى بەناوى دوعا كورىكى موسلمانى خۇش ويستو واتە كارەكە سەر بەسەرە حەق بەحەقە لەكاتىكدا ئەو ھى يەك تۆز عەقل مەعرفەتى ھەبىت دەزانئىت خۇشەويستى نەدەنگ نەرەنگ نەرەگەز دەناسىت بەلام لەياساى دارستاندا ھەر كۆمەلەو بۇ خۇى دەزى كەس كەس ناخوئىتەو. ئەوانەى بانگەشەى دىن دەكەن دەلىن دىن بۇ پىكەو ھى زىان وەل نارامى و رىكخستى كۆمەلگا ھاتۆتە كايەو و دروست بوو. ئەى ئەم رووداو قىزە ونە بۇ دروست بووكەدىن بەرپرسىارى يەكەمە ئەى گەر وانىە بانگەشە كەرانى خوانى موقەدەس لەكوئى ئەى بۇ ھەلنادەنى لەسەر ئەم جۆرەكارە قىزەونانە ئەوانەى دەلئىن دەبىت دىن تازە بىتەو لەخورافىيات رزگارى بكەين و بەچاوىكى سەردەمانەو لەدىن برونىن ئەوانەشى دەلئىن گەر كۆمەلگايەك دىن حوكمى تيا نەكرد واتە عىلمانى بوو فەساد و بەرەلاىو درندەى لە چلە پۆپەدايە ئەى ئەم كارە قىزە وونە لەزىر سىبەرى حوكمى داب و نەرىتى چەندەھا سالەى كوردى موسلماندا رووى نەداو. لەكوئى ئەى بۇ نايەن ئەم ھەموو تاوانانە كە دەرھەق بەژنان و كچان ولاوان رۆژانە لە كوردستانى دىن پەرورەراندا دەكرئىت بە بەراوردلەگەل قەسەكانى خۇياندا بکەن سەريان كردهو بە لدا لەكاتىك دا ئاگانى لە ھەموو وورەكارىەكانى ئەم رووداوانە ھەيە دەيانەوئىت خۇل بکەنە چاوى خەلگەو ھەو مەبەستەى كەخۇيان دەيانەوئىت لەخەلگى بگەيەنن بەتايىبەتى رووداوى كوشتنى دوعاخانم لەسەر زۆر شتى ساكار ھەلئەدەنىو لەموكبەرەكانەو لەتەلەفىزون و روژنامەكانىانەو دەيكەنە ھەلئەك ئەوسەرى ديارنەبىت بەلام بۆئەتك كردنىئەم جەستەناسكە نەقەيان لىوھنايەت بگرە لە خۇشيدا خەرىكە ئەتەفن لىرەو دەستەكانىان كەشف دەبىت. ئەبىت جارىكى دىكە بەخۇماندا بچىنەو جى وا لەئىمە دەكات كويلەى ئەم كلتورە بۆگەنە دل رەقە لە خۇبايە بىبن جگە لەو ھى عەقلمان

ئىش ناكات بىر كرنە وەمان سلاكىو وە بۇيە ناتوانىن قۇناغى دارستان بە جى بەيلىن. وەرن ئەى ئەوانەى بىردەكەنە وە رۇشنىران شاعىران ھونەرمەندان لاوان گەنجان ئەوانەى چەندىن سالە قوربانىن بانەم ھەلە لەكىس نەبەين و لەيادە وەرىماندا بەزىندى بىيەلىنە وە چەندىن لىكۆلىنە وە و كۆرى لەسەر بىگىرپىت رۇمان شىعرو شانۇنامەى لەسەر دەربىگىرپىت كىئالپىت ئەو بۇيەخۇى كىردە قوربانى تا ئىمە بىرىكەينە وە . لەسەدەى بىست وىەكدا جەستەى مرۇفكى ئەتك كرىت لەلەين قوربانىەكەيە وە تەنھا تاوانى ئەو وەبىت حەزى كىردە خاوەنى بىرىكەينە وەى خۇى بىت ئەو مرۇفەى خۇش وىستە كە خۇى ھەل بۇردە نەك بۇى ھەلپىرن و اتە مرۇفكى دى خۇش وىستە نەك رقى لى بىت گەر رقى لى بوايە و اتە ئارەزووى نىر سالارى (دىن سالارى) لەسەر بوايە ئەم كارەساتە ھەرگىز نەدەخولقا . ئازىزان گەر ئەم نەرىتە فاىرۇساويە لەناو نەبەين وەكو چۇن باو باپىرانمان قوربانىن بوون و تۇوى دۇە خۇشە و بىستى دۇە شەقىان بۇ ئىمە چاند و ئىستا بەرەكەى دەخۇين و ئىمەش بەو پەرى دىرەقى و نا ھۇشيارىە وە دەى چىنن بۇنە وەكانى داھاتوومان. عاشقان تەنھا گوناحيان ئەو وەيە دىلۇپ دىلۇپ جوانىەكانى ژيان دەچنە وە دەيكەن گەروى مرۇفايە تىە وە تا بوغز كىنە ئەو نەندەدىكە دايان نىزىنىت . دوزماننى نازادى و قا قا ملەى گۇرانى و موسىكا لەبۇسەدان بۇھەموو گەروپك كەھاوارى نازادى بكات بۇ ھەموو روخسارىك كەنەيە وىت لە دەورى خوانى موقەدەس ئاھەنگ بىگىرپىت بە دەردەكەى دوعا دەبرپىت ئەو مىللە تانەى دىن يان ئايدۇلۇزىيەكى گشت گىرسەر وەرو بالادەستە ، ناداد پەروەرى نادىموكراسى نا نازادى بالاي لە ھەوردايە نمونەشمان كەم نىە ، خۇمان يەكەمىن نمونەين ھەموومان لەيەك دەچىن لە بىرىكەينە وە تا جل و بەرگ و خۇراك و ھەلس و كەوتمان . بۇيە وەكو رانە مەرىك بەدواى شوانە كەمانە وە كە (دىنە و دىسەلاتە) يەك يەك بەرە و سەربىن بەرە و بەردباران كىردن بەرە و مرگى جۇراو جۇرى قىزەونى ئەتك كراو دەروين كاتى ئەو وەيە بە توورەيى ئاوپىك بەدەينە وە.

ووتەيەكى كاك (فاروق رفقى) نوسەرە

سروشتمەر مەعرف

كوردستانى باشوور

سلىمانى